

VIGILARE

Odgovori na Upitnik za političke stranke i koalicije uoči izvanrednih
parlamentarnih izbora 2016. godine

1. PRAVO NA ŽIVOT

- a) Jeste li suglasni sa znanstvenom (medicinskom) činjenicom da život počinje začećem (stvaranjem zametka)?

HDZ: „Život svakog ljudskog bića započinje začećem.“

HKS: „Suglasni.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Suglasan sam.“

- b) Smatrate li da čovjek ima pravo na život, bez obzira o kojem se razvojnom razdoblju njegova života radilo (od začeća do naravne smrti)?

HDZ: „Svaki čovjek ima pravo na život od začeća do prirodne smrti te ima svoje neotuđivo dostojanstvo.“

HKS: „Smatramo.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram.“

- c) Namjeravate li poštivati članak 21. Ustava Republike Hrvatske („Svako ljudsko biće ima pravo na život“)?

HDZ: „Poštujemo Ustav Republike Hrvatske i zakonske propise, uključujući i navedeni članak.“

HKS: „Da (HKS to čini i danas).“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Namjeravam.“

1.1. MEDICINSKI POTPOMOGNUTA OPLODNJA (MPO)

- a) Smatrate li zamrzavanje oplodjenih ljudskih zametaka (života) na -196 °C, grubim kršenjem ljudske etike i čl. 21. Ustava Republike Hrvatske?

HDZ: „Cijenimo doprinos određenih oblika medicinski potpomognute oplodnje parovima koji prirodnim putem ne mogu začeti novi život. Osuđujemo svaku instrumentalizaciju ljudskog bića. Pitanje ljudske reprodukcije vrlo je osjetljivo osobno, društveno te bioetičko pitanje o kojem bi se trebala povesti angažirana društvena rasprava.“

HKS: „Smatramo.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram.“

- b) Smatrate li da svaka osoba ima pravo znati tko su mu biološki roditelji, suprotno onome što dopušta aktualni Zakon o MPO?

HDZ: „Jedno od temeljnih prava svakog čovjeka jest znati tko su njegovi biološki roditelji odnosno znati svoje porijeklo.“

HKS: „Smatramo.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram.“

- c) Namjeravate li umjesto skupe MPO, podupirati višestruko povoljnije, zdravije i etički potpuno prihvatljive prirodne metode planiranja obitelji koje poštuju ljudsko dostojanstvo? Kako?

HDZ: „Prirodne metode planiranja obitelji koje uključuju i metode liječenja neplodnosti, pružaju individualan i holistički pristup liječenju te su se pokazale iznimno uspješnima. Otvoreni smo za suradnju sa stručnjacima za prirodno planiranje, a sve s ciljem pomoći parovima koji se bore s neplodnosti i drugim problemima vezanim uz ginekološko i reproduktivno zdravlje.“

HKS: „MPO, kada se primjenjuje na čistim etičkim i moralnim načelima, te kada se poštuju ranije spomenuta prava, pripada krajnjim metodama, kada sve druge prirodne metode ne daju uspjeh. Dobar primjer je i Zakon o medicinskoj oplodnji iz 2010. godine, koji je poštivao život! Dolaskom SDP-a na vlast, 2012. godine isti je promijenjen, te su uvedene neprihvatljive norme, od zamrzavanja zametaka, a na što opća niti politička javnost uopće nije reagirala. Ostojićev zakon je i danas na snazi, i žalosno je da danas nitko više tome ne pridaje važnost.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „U slučaju izbora za zastupnika u Saboru namjeravam se zalagati za olakšavanje i liberalizaciju postupka posvojenja kao i poticanja udomiteljstva. Namjeravam se zalagati bez ikakva izuzetka zalagati za zaštitu ljudskog života od njegova nastanka začećem do prirodne smrti.“

2. LJUDSKA NARAV

- a) Smatrate li da je čovjekov spol biološki uvjetovana kategorija ili pak stvar individualnog odabira i predmet društvenih eksperimenata?

HDZ: „Spol je biološki uvjetovana kategorija.“

HKS: „Da.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram da je biološki uvjetovan.“

- b) Držite li „teorije o rodnim identitetima“ (genderizam) štetnim za definiciju ljudske naravi, posebice zbog utjecaja na djecu, kao i za zakone i ostale sadržaje koji ih prihvaćaju i promiču (npr. Zakon o suzbijanju diskriminacije, program Zdravstvenog odgoja, Građanskog odgoja i obrazovanja)?

HDZ: „Svatko, bez obzira na to kako se osjećao u odnosu na svoj spol odnosno rod, ima pravo na puno poštovanje i posjeduje intrinzično dostojanstvo kao svako ljudsko biće. Međutim, protivimo se nametanju bilo kakve, pa i rodne ideologije.“

HKS: „Apsolutno.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram da je cilj tih teorija odnosno stremljenja uništiti brak i tradicionalno poimanje obitelji te preoblikovati ljudsko društvo, držim da su štetne i predstavljaju daljnji korak u čovjekovoj pobuni protiv Boga.“

3. BRAK

- a) Namjeravate li poštivati ustavnu i zakonsku definiranost institucije braka i onemogućiti sve (aktualne i buduće) zakonske pokušaje kojima se pravne osobine bračne zajednice dodjeljuju nekim drugim životnim zajednicama, stvarajući tako paralelne institute bračnoj zajednici?

HDZ: „Brak je zajednica žene i muškarca. Takvu ustavnu definiciju su na referendumu uvjerljivo podržali i hrvatski birači, a brak je tako zakonski definiran i u većini članica Europske unije. Istospolne zajednice trebaju biti zakonski prepoznate i uređene, kao što i jesu u okviru Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola. Protiv smo toga da istospolne zajednice mogu posvajati djecu.“

HKS: „To je HKS i do sada isticao.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Namjeravam.“

4. OBITELJ

a) Smatrate li da je najbolje moguće okruženje za djecu, ono s ocem i majkom?

HDZ: „Smatramo da je za djecu najbolje moguće okruženje, u normalnim okolnostima, ono s ocem i majkom, kad god je to moguće.“

HKS: „Da, (iako nemojte zaboraviti niti uloge bake i djedova, odnosno kompletne obitelji).“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram.“

b) Osim jednokratnih finansijskih pomoći i poreznih olakšica, koje još dugoročnije mjere namjeravate provoditi demografsku politiku s ciljem podupiranja obitelji s više djece? S kojim rokom provedbe?

HDZ: „Demografsku revitalizaciju postavit ćemo u temelje gospodarskog, regionalnog, ruralnog i ukupnog razvijanja Hrvatske kao strateški izazov suvremene Hrvatske i njezine budućnosti. Najvrjedniji hrvatski potencijal oduvijek su bili ljudi i njihove vrijednosti, koji s tradicijskim i prostornim obilježjima čine civilizacijsko bogatstvo Hrvatske i Europe, a naša je zadaća i obaveza to bogatstvo sačuvati, razvijati i prenositi na buduće naraštaje.

Pokrenut ćemo inicijativu dogradnje postojećih i izgradnju novih vrtića, uz trajno praćenje demografskog stanja te demografsku projekciju na lokalnoj razini. Smanjiti ćemo velike regionalne razlike u dostupnosti, kvaliteti i cijeni predškolskog odgoja i obrazovanja, u cilju povećanja dostupnosti i kvalitete te ujednačavanja cijena predškolskog odgoja i obrazovanja. S tim u svezi snažno ćemo poduprijeti maksimalni obuhvat djece programom predškole, značajnim ulaganjima u izgradnju novih vrtića putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj kako bi rani i predškolski odgoj bio ravnomjerno dostupan na području cijele Hrvatske. Cilj nam je da u svim

lokalnim jedinicama cijena bude prihvatljiva roditeljima i usklađena s njihovim mogućnostima te da za one s najnižim primanjima vrtić bude besplatan.

Delimitirat ćemo rodiljne i roditeljske naknade za drugih šest mjeseci rodiljnog dopusta kako bi zaposleni roditelji imali punu plaću i drugih šest mjeseci. Donijet ćemo zakon o pravima i statusu roditelja – odgojitelja u obiteljima s četvero i više djece. Dopłatak za djecu, kao i sustav poreznih olakšica za obitelji s djecom, revidirat ćemo u sklopu mjera šire obiteljske politike. Jedan od važnih segmenata je dječja skrb, a svakako postojeći sustav kroz olakšice u sklopu poreza na dohodak dovodi u neravnopravan položaj djecu u obiteljima roditelja s nižim dohocima u odnosu na roditelje s višim dohocima. Naše rješenje ide u smjeru uvođenja jedinstvene dječje naknade i isključivanja iz sustava poreza na dohodak čime se postiže pravednost u raspodjeli. Donijet ćemo obiteljsku politiku koja će definirati mjere za osnaživanje obitelji. Donijet ćemo novi Obiteljski zakon. Usklađenost rada i obiteljskog života postići ćemo politikama koje poštuju važnost obitelji u odgoju djece.“

HKS: „Nejasno je da li ovdje mislite na pronatalitetnu ili stvarno demografsku politiku. Naime, podupiranje obitelji s više djece samo je mali dio demografske politike, i bolje je to definirati pronatalitetnom politikom. Stvarna demografska politika je širi pojam koji u našem programu uključuje ostvarivanje uvjeta za rano zasnivanja obitelji, kroz programe pristupa tržištu rada i osiguranju egzistencije.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Uspješna demografska politika u razvijenim društvima prvenstveno ovisi o dva ključna čimbenika: stambenoj sigurnosti i sigurnost radnog mjesta. Stoga je potrebno konstruirati održivu stambenu politiku za mlade obitelji nasuprot stihische izgradnje i neuređenog divlјeg najma stanova. Gospodarski program koalicije koja me je kandidirala jedini od svih ponuđenih nudi konkretan ekonomski plan za zapošljavanje nezaposlenih koji žele raditi, dakle do 200 000 građana, koji je već iskušan kao uspješan u praksi. Navedeni model nije eksperiment jer je prokušan u praksi u Argentini gdje je tu zemlju izveo iz teške ekonomske krize. Velike stranke u svojim programima nisu niti na koji način pokazale kojim bi metodama povećale zaposlenost. Program zapošljavanja može se realizirati već u prvoj godini. Stambena politika se ostvaruje srednjoročno, dakle mjerama koje bi trebale polučiti rezultate u razdoblju do 5 godina. Jedna od ključnih mjera te politike je uređenje najma stanova. Uz navedena dva čimbenika zadržavanje dostupnosti zdravstvene zaštite svima, dakle zaustavljanje procesa privatizacije zdravstva na štetu općeg interesa, predstavlja dodati bitni čimbenik demografske politike. Navedeno zaustavljanje procesa uništenja sustava narodnog zdravlja se može ostvariti odmah.“

5. ODGOJ DJECE

- a) Smatrate li da roditelji imaju primarno pravo i slobodu na odgoj svoje djece, sukladno naravnom i ustavnom pravu (čl. 64. Ustava Republike Hrvatske)?

HDZ: „Svaki roditelj ima primarno pravo i slobodu na odgoj svoje djece, sukladno Ustavu Republike Hrvatske.“

HKS: „Da.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram.“

- b) U duhu pluralnosti i demokratskih načela, hoćete li se založiti za pravo roditelja na izbor u odgoju i obrazovanju svoje djece, posebice u pogledu tema o spolnosti u Zdravstvenom odgoju?

HDZ: „Poštujemo pravo roditelja na izbor i slobodu u odgoju i obrazovanju svoje djece, u smislu Protokola br. 1 Europske konvencije o ljudskim pravima.“

HKS: „Da.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Hoću.“

6. VRIJEDNOSTI

- a) Smatrate li konzervativne društvene vrijednosti legitimnima (poput liberalnih) ili ih držite nazadnjim, primitivnim, posljedicom nedostatka obrazovanja i sl.?

HDZ: „HDZ njeguje tradicionalne i demokršćanske vrijednosti koje su ugrađene i u temelje Europske unije.“

HKS: „Naš naziv i naš program je Hrvatska konzervativna stranka.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram ih legitimnim, ne držim da su posljedica nedostatka obrazovanja ili primitivne.“

- b) Smatrate li da su životne vrijednosti (npr. moralnost, krepot, humanost, poštenje, odgovornost, itd.) koje izgrađuju neko društvo, jednako vrijedne ili važnije od ostalih značajnih društvenih pitanja (poput gospodarskih, finansijskih i sl.)?

HDZ: „Društvene vrijednosti poput razboritosti, pravednosti i umjerenosti, temelj su svakog zdravog društva. Bez tih vrijednosti teško se mogu izgraditi dugoročno uspješni gospodarski, finansijski i politički modeli.“

HKS: „U potpunosti proizlazi iz programa Hrvatske konzervativne stranke.“

dr. Dominik Vuletić (Jedina opcija, 2. IJ): „Smatram da su životne vrijednosti (osobito one sadržane

u Božjem moralnom zakonu osadrženim u Noinih sedam zapovijedi koje su univerzalne za sve ljudi i narode bez obzira da li su dio Crkve koja je novi i pravi Izrael) vrijednije od gospodarskih pitanja ali istodobno držim da je nepoznavanje materije gospodarstva i financija u izgradnji društva opasno i štetno. Zanemarivanje gospodarskih, finansijskih i pravnih pitanja ili nedostatak rasprave o istima je istinski znak nerazvijenog društva. Zapravo, često se lažno domoljublje i lažna moralnost koja gleda na grijehu drugih a kod sebe odbija priznati ikakva grijeha koriste kao alibi za nesposobnost i nestručnost odnosno izbjegavanje sadržajnih rasprava o rješavanju gospodarskih problema.“